

Vzdělávací obor: **Člověk a jeho svět**

Očekávaný výsledek učení: CJS-CJS-001-ZV5-003

Uvede příklady dokládající, že člověk, společnost a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí.

Popis úrovně: Na cestě

- Uvede ze svého okolí příklady dobré i špatné praxe vztahu lidí k životnímu prostředí.

Jak se vede naší obci

Autorka materiálu: Tereza Češková

Anotace

Tato badatelsky a mediálně orientovaná lekce vede žáky k hlubšímu porozumění tomu, jak člověk ovlivňuje prostředí okolo sebe. Cílem je, aby si žáci sami všímali pozitivních i negativních zásahů člověka do životního prostředí v jejich obci, kriticky je posoudili, zjišťovali souvislosti a navrhovali možná řešení. Výstupem jejich práce je reportáž, kterou sami natočí – od scénáře přes natáčení po střih a prezentaci. Využívají při tom rozhovory, historické a současné fotografie, mapy, letecké snímky i kroniku obce. Žáci si rozdělí role v týmu (moderátor, kameraman, scenárista atd.) a učí se spolupracovat jako skutečný reportážní tým. Reportáž poté prezentují ostatním spolužákům, kteří navrhnou konkrétní kroky, které mohou pomoci dané místo zlepšit nebo zachovat. Vhodně zvolené vzdělávací strategie popsané v ilustraci směřují k rozvoji občanské angažovanosti žáků a také k rozvoji klíčových kompetencí k občanství a udržitelnosti, digitální a čtenářské a pisatelské gramotnosti.

Zadání pro žáky

Natočte reportáž o životním prostředí ve vaší obci. Projděte si obec a vytipujte (nafotťte) místa, která souvisí se životním prostředím:

- pozitivně (např. obnova mokřadu, komunitní zahrada, výsadba stromů),
- negativně (např. skládka, znečištěný potok, opuštěné stavby).

K místům zjistěte:

- Co se zde dříve nacházelo?
- Jaké zásahy provedl člověk?
- Jak tyto zásahy ovlivnily přírodu?
- Jak příroda reaguje nyní?
- Použijte fotografie, mapy a letecké snímky (např. staré vs. nové), novinové články, rozhovory se starousedlíky nebo kroniku obce.

Následně sepište scénář reportáže, který by měl obsahovat:

- úvod (kde se nacházíme, proč o tom točíme),
- hlavní část (příběh místa, fakta, rozhovory, kontrasty),
- závěr (shrnutí, výzva divákům, otázky k zamyšlení).

Rozdělte si role: moderátor, kameraman, editor, scenárista, nastudujte si, co jednotlivé osoby dělají, a reportáž natočte. Můžete přidat titulky, hudbu, grafiku, mapku...

Ostatní po zhlédnutí reportáže navrhnou opatření, která by mohla pomoci dané místo zlepšit/zachovat. Reportáž můžete následně i s navrženými opatřeními prezentovat vedení vaší obce.

Vazba na klíčové kompetence

Název KK Složka KK Kód OVU	Znění OVU	Vzdělávací strategie
KK k občanství a udržitelnosti Zohledňování propojenosti světa KOB-ZPS-000-ZV5-001	<i>Uvědomuje si vzájemnou propojenost společenských a ekologických aspektů různých situací ve svém okolí.</i>	- V reportáži vedu žáky k využití technik zviditelňujících (skryté) souvislosti různých procesů a jevů, např. mapy, doklady z kroniky, rozhovory s pamětníky, grafická znázornění a schémata aj. - Při společné reflexi využívám otázky typu Jak jste přišli na to, co můžete o daném místě zjišťovat? - Vytvářím situace a zadání vyžadující prozkoumávání a interpretaci environmentálních, historických i dalších souvislostí ve vlastním okolí (místně zakotvené učení). - Podněcuji žáky ke kladení a zodpovídání otázek směřujících k hledání příčin a následků spojených s místem jejich bydliště, doplňujícími otevřenými otázkami je vedu k hlubšímu promýšlení a prohloubení otázek a odpovědí. - Při společné reflexi využívám otázky typu Co vám pomohlo zjistit, co je vhodný zdroj? Co vám pomohlo se v něm zorientovat a najít, co jste potřebovali?
KK digitální Digitální vývoj a inovace KDI-VIN-000-ZV5-001	<i>Využívá digitální technologie doporučeným způsobem k zefektivnění vlastní práce.</i>	- Při tvorbě reportáže vedu žáky k samostatnému využívání digitálních technologií. - Při společné reflexi využívám otázky typu: Jak jste postupovali při hledání informací? Jak jste postupovali při samotném natáčení? V čem bylo výhodné rozdělit si role?

Vazba na základní gramotnosti

Název ZG Složka ZG Kód OVU	Znění OVU	Vzdělávací strategie
Čtenářská a pisatelská Vztah ke čtení a čtenářství, psaní a pisatelství ZGC-VTZ-000-ZV5-001	<i>Čte a píše množství textů různého typu.</i>	- Při hledání informací o vytipovaných místech a při psaní reportáže vedu žáky k vyhledávání vhodných informací a k jejich formulování do smysluplného textu. - Při reflexi kladu důraz na to, aby žáci popisovali, jak hledali informace a vybírali z nich ty podstatné, a kladu otázky vztahující se k tvorbě scénáře, např. Jak jste postupovali při tvorbě scénáře? Co vám pomohlo seřadit informace? Jak jste propojili různé pohledy a jak jste vytvořili vyprávěcí linku?

Metodický komentář pro učitele

Při reflexi doporučuji zvolit si jen jednu část KK nebo gramotnosti, na kterou budeme klást důraz a kterou budeme reflektovat. Té se pak věnovat podrobně a do hloubky.

Popis ověřování

Návrh kritérií (využije učitel nebo žáci k sebehodnocení):

1. Průběh práce a zapojení žáků

- aktivní účast všech členů týmu – role jsou reálně rozděleny a využity (moderátor, kameraman, scenárista...);
- dokumentace v terénu – Žáci navštívili a zdokumentovali (vyfotili) dobře místa ve své obci;
- samostatnost při vyhledávání informací (mapy, kronika, rozhovory);
- reflexe tvorby scénáře z pohledu efektivního využití digitálních technologií.

2. Obsahová kvalita reportáže

- reportáž je věcně správná, popisuje místa relevantní k tématu;
- obsahuje konkrétní příklady pozitivního i negativního vlivu člověka;
- je jasné, jak zásahy ovlivnily krajinu a jak na ně reaguje příroda;
- reportáž zahrnuje úvod, hlavní část a závěr.

3. Formální a prezentační úroveň výstupu

- reportáž je srozumitelná, strukturovaná, jazykově adekvátní věku;
- případné další prvky: mapky, hudba, titulky atd.;
- video působí věrohodně.